

PÆDAGOGER: JA TAK TIL BRUGBAR FORSKNING

Inklusion og pædagogers rolle i skolen stod højt på dagsordenen, da BUPL inviterede medlemmer til Aarhus til ideudvikling om, hvilke emner BUPL skal rette sin forskningsindsats mod i de kommende år. Samtidig skal forskningen være vedkommende og brugbar i pædagogernes hverdag, mente flere af de fremmødte pædagoger.

AF MIKKEL KAMP

Hvordan kan hjerneforskning forbedre inklusion? Hvilken form for didaktik benytter pædagoger sig af? Hvad kan vi lære af udlandet?

Sådan lyder tre bud på, hvad pædagoger savner viden om i den pædagogiske praksis. Ideerne kom frem på et møde i Aarhus, hvor BUPL inviterede medlemmer til at udvikle ideer til forskningsprojekter, der skal sættes i søen med støtte fra BUPL. Målet er at fremme forskning, som passer til pædagogernes behov.

MERE VIDEN OM TIDLIG INDSATS. Flere deltagere pegede på, at mere viden om inklusion kan gavne deres pædagogiske praksis.

»En ting er, at et barn inkluderes, men hvordan skal det inkluderes? Vi skal have redskaber til at være barnets advokat, udfordre fleksibiliteten og have mulighed for en tidlig indsats allerede i børnehaven. Hvis børn med problemer ikke bliver set, når de er små, vokser problemerne. Det vil være interessant at undersøge, hvad en tidlig indsats betyder for børnene,«

siger en pædagog og bliver suppleret af en kollega, der ønsker sig forskning i metoder til inklusion.

»Man kan bruge viden fra hjerneforskningen til at

lave iagttagelser og bygge ritualer op, der er skræddersyet til det enkelte barn. Vi skal have neuropædagogikken mere ind i institutionerne. Der findes viden om, hvordan vi håndterer børn med neurologiske problemer, og det ville være godt at sætte fokus på, hvordan man gør det i institutioner.«

En anden vil sætte fokus på de helt almindelige børn.

»Når vi taler om inklusion, handler det næsten altid om de lidt skæve børn. Jeg kunne godt tænke mig, at man undersøgte, hvad det betyder for det eksisterende fællesskab, at vi inkluderer så mange af de skæve børn.«

Flere efterlyser også viden om, hvad inklusionen betyder for personalet i institutioner og skoler.

»Vi skal have fokus på medarbejdernes arbejdsmiljø for at skabe den bedst mulige inklusion. Har medarbejderne det ikke godt, fungerer det ikke,« forklarer én.

FOKUS PÅ PÆDAGOGERS DIDAKTIK. Flere af de fremmødte pædagoger arbejder i skoleverdenen, og det satte præg på dagsordenen. Pædagogerne oplever det som en udfordring, at lærernes rolle er klart defineret, mens pædagogernes rolle og værdien af den er mere flydende.

»Jeg savner, at nogle måler, hvad det betyder for børnene, at vi er i skolen. Hvad betyder det for det enkelte barn at være sammen med pædagoger,« spørger en SFO-leder. ▶▶▶

”Det er helt klart pædagogerne, der skal bestemme. Forskerne er jo ikke praktikere. Hvis jeg ikke kan sætte handling bag de ord og resultater, som forskerne når frem til, har det ikke relevans.”

Pædagog.

BUPL FORSKNING

BUPL bruger omkring syv millioner kroner om året på forskning og vidensformidling. I foråret 2013 har BUPL gennemført møder med medlemmer, der er kommet med ideer til forskningsprojekter og har fortalt om, hvor skoen trykker ude i virkeligheden. Målet er, at ideerne skal hjælpe BUPL til at støtte forskningsprojekter, der passer til medlemmernes behov. Ideerne indgår på en bruttoliste med forslag til forskningsprojekter, som BUPL kan støtte. Forslagene ligger inden for BUPL's politiske indsatsområder, kreativitet, forebyggelse og fremtidens pædagogiske arbejdsplads.

Illustration: iStockphoto (bearbejdet)

Rundt om bordet er der udbredt enighed om, at dokumentation for værdien af pædagogers arbejde i skolen vil være en gevinst.

»Jeg arbejder på en lille landsbyskole, hvor vi ofte er oppe imod den opfattelse, at mødre kan passe børn lige så godt, som vi kan. Men det kan de ikke. Vi har alle mulige vinkler på det enkelte barn, men jeg begynder ikke at forklare dem om, at neuronerne skal fare rundt i hjernen, ligesom jeg heller ikke forventer, at en elektriker forklarer mig om, hvordan strømmen løber i en ledning,« siger en kvindelig pædagog.

En pædagog fra en specialskole har ofte svært ved at se forskel på det arbejde, en lærer og en pædagog udfører. Men der er forskel, og den er væsentlig at dykke ned i, mener han.

»Vi skal have gennemsigtighed i pædagogens arbejde. Vi skal have beskrevet, hvad vi gør, og hvorfor vi gør det. Det skal vi vide,« siger han, og peger på, at pædagogers didaktik har til gode at blive sat under lup.

»Pædagoger og didaktik har længe været fyord, når de bliver sagt i samme sætning. Didaktikken har været reserveret til lærerne. Men pædagoger bruger jo didaktiske metoder. Det bliver bare kaldt noget andet, og det har blandt andet betydning for deres arbejde på skolerne. Børn lærer noget, når de laver en pilefløjte og pædagoger fortæller dem, hvordan man tager marven ud og så videre. Jeg vil gerne vide, hvad der er særegent for pædagogers didaktiske forståelse. Det kan vi eksempelvis bruge i forbindelse med skolereformen, hvor man taler om helhed. I virkeligheden er helhedstanken ikke ny. Det har vi pædagoger arbejdet med i mange år,« siger han.

En anden vil gerne være klogere på, hvordan man

som praktiksted kan være med til at forme den gode pædagog, der er klar til at arbejde i skoleverdenen.

»Pædagoger, der kommer ud af seminarier, er klædt på til en anden verden end den, de møder i skolen. Her er lærerne rigtig gode til at forklare, hvad deres arbejde handler om. Nye pædagoger kan blive tromlet af lærerne. Derfor skal vi finde ud af, hvordan vi kan klæde dem på til virkeligheden,« foreslår han.

PÆDAGOGERNE SKAL BESTEMME. Spørgsmålet er så, hvem og hvad der skal afgøre, hvilken forskning som skal støttes.

»Det er helt klart pædagogerne, der skal bestemme. Forskerne er jo ikke praktikere. Hvis jeg ikke kan sætte handling bag de ord og resultater, som forskerne når frem til, har det ikke relevans,« siger en, der rundt om bordet møder stor støtte til sit synspunkt.

»Det skal være nødvendig viden, som vi oplever som nærværende i vores arbejde,« siger en anden, mens en tredje kunne ønske sig en mellemting.

»Det kan være en god idé, at det foregår i samarbejde mellem forskere og pædagoger. Den frie forskning skal støttes, så forskerne skal være med til at beslutte, hvad der skal fokus på.«

Formålet med forskning i børn, pædagoger og daginstitutioner er der bred enighed om.

»Helt grundlæggende skal forskningen være med til at skabe bedre trivsel og bedre liv for vores børn. Det må være målet,« konstaterer én, mens de andre nikker.

Det betyder dog ikke nødvendigvis, at forskningen skal foregå i danske institutioner.

»Jeg kunne godt tænke mig, at man kiggede mere internationalt på tingene. Hvordan gør man i andre lande? Når jeg er på konferencer, er der ofte eksperter fra England eller USA, men ingen tager tilsyneladende derover og kigger på, hvad de gør. Det kunne handle om, hvordan man bruger iPads eller arbejder med en helhedsskole. Vi behøver ikke opfinde den dybe tallerken her i Danmark hver gang, når de måske allerede har gjort det i udlandet.«

”Vi behøver ikke opfinde den dybe tallerken her i Danmark hver gang, når de måske allerede har gjort det i udlandet.”

Pædagog.